

LEON BATEN

**EUROPEES
VERVAL**

Europees Parlement in Straatsburg (Fr.)

EUROPEES VERVAL

LEON BATEN

EUROPEES VERVAL

Copyright © 2020 Leon Baten

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Copyright © 2020 voor deze uitgave:

Belfra Publishers for Success bv, h.o.

Succesboeken.nl

The Netherlands

e-mail: info@succesboeken.nl

ISBN: 9789492665485

Nur: 754

Redactie: Petra Versteegh-Vendelmans

Fotografie: eigen archief, Pixabay, 123rf, EFTA, EU

1e druk: november 2020

Waarschuwing-Disclaimer

De namen en persoonlijke kenmerken van bepaalde personen, die in dit boek worden besproken, zijn ter bescherming van hun privacy mogelijk veranderd. Zowel de auteur als de uitgever heeft deze uitgave bedoeld om informatie te verstrekken over de materie die behandeld wordt. Er is alles aan gedaan om deze uitgave zo compleet en nauwkeurig mogelijk te maken. Het doel van dit boek is te onderwijzen. De schrijver en de uitgever zullen door geen persoon of instantie aansprakelijk gesteld, noch verantwoordelijk geacht kunnen worden voor welk verlies, schade of letsel dan ook dat veroorzaakt is of waarvan aangenomen wordt dat het direct of indirect veroorzaakt is door de informatie die deze uitgave bevat. De geboden informatie kan, ondanks alle zorgvuldigheid, onjuistheden bevatten. De inzichten in dit boek zijn voor 100% van de auteur en geven niet noodzakelijkerwijs de inzichten van de uitgever weer. De auteur is derhalve 100% eigenaar en verantwoordelijk voor de inhoud van dit boek.

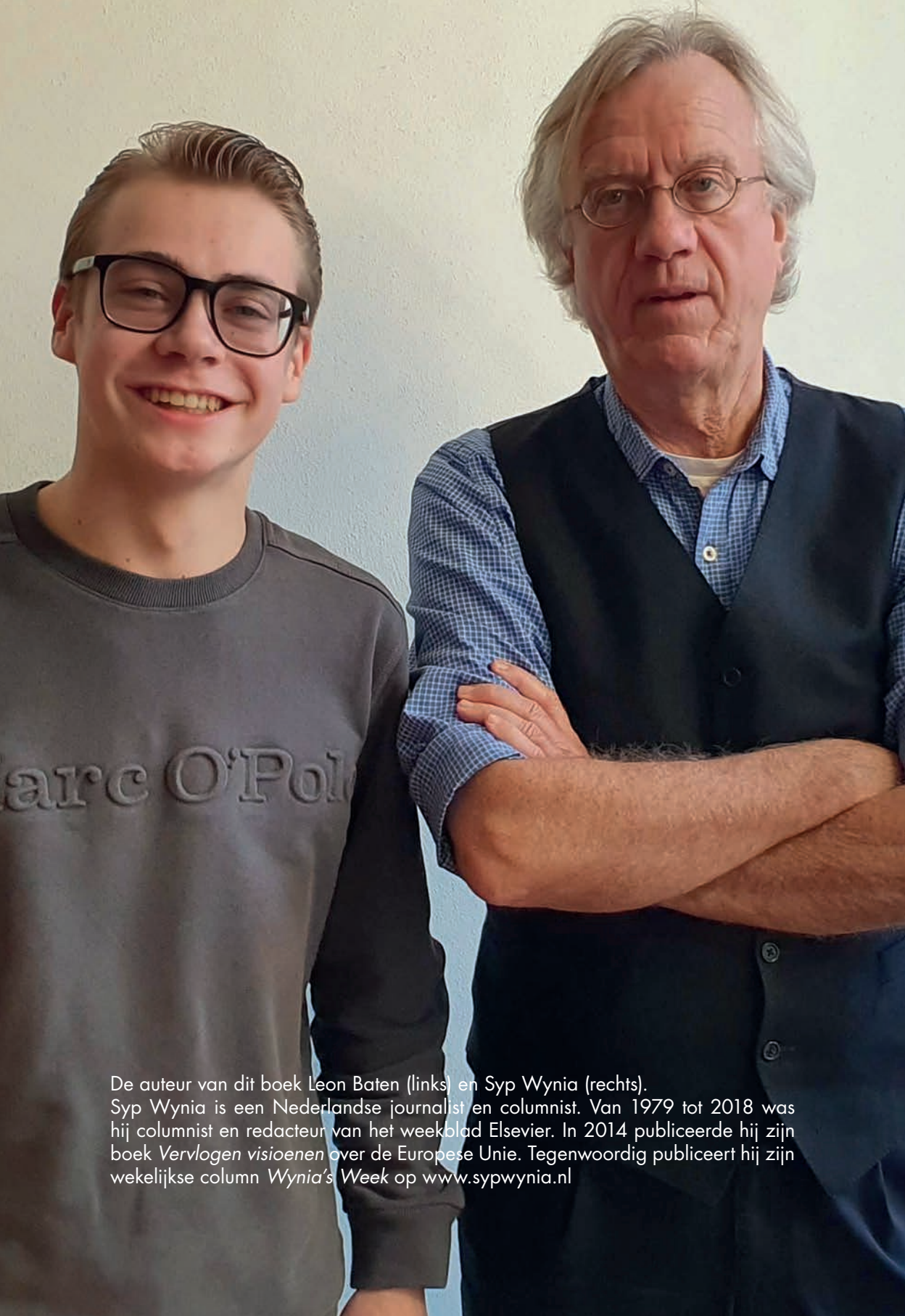
Van al het in dit boek opgenomen beeldmateriaal is gestreefd de rechten volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Waar bekend hebben wij bij het beeldmateriaal de naam van de fotograaf en/of rechthebbende vermeld. Indien bij een afbeelding de fotograaf niet vermeld staat, hebben wij de fotograaf en/of rechthebbende niet kunnen achterhalen. Indien u meent aanspraak te kunnen maken op rechten van gebruikt beeldmateriaal of u bent ten onrechte niet vermeld als bron, neemt u dan contact met ons op.

Inhoudsopgave

Voorwoord: Syp Wynia	1
Inleiding Europees Verval	5
1 De Brusselse fundamenten	11
2 Waanzin in het Berlaymontgebouw	31
3 Realisme in het Europees Parlement	47
4 Verenigde Staten van Europa	55
5 Coronamisbruik	63
6 Tijd voor de gulden	75
7 Coronabonds zijn eurobonds	89
8 Solidariteit aan de Middellandse Zee	95
9 De Franse tweedeling	107
10 Geen stuiver extra naar Zuid-Europa	119
11 De grote Europese klimaatshow	125
12 Eurosceptische oplossingen	131
13 Deense opt-out	141
14 Brexit means Brexit	151
15 De Nederlandse toekomst	161
Nawoord	177
Index	181

Met alle respect hebben we de vrijheid genomen om u te tutoyeren. Dit boek is veelal in de mannelijke vorm geschreven. Zo zijn we het gewend en het voelt het meest vertrouwd aan. Dat is de enige reden. We respecteren en bewonderen iedere lezer.

De redactie

De auteur van dit boek Leon Baten (links) en Syp Wynia (rechts).
Syp Wynia is een Nederlandse journalist en columnist. Van 1979 tot 2018 was hij columnist en redacteur van het weekblad Elsevier. In 2014 publiceerde hij zijn boek *Vervlogen visioenen* over de Europese Unie. Tegenwoordig publiceert hij zijn wekelijkse column *Wynia's Week* op www.sypwynia.nl

---

Voorwoord

door Syp Wynia

In de donkere dagen na kerst 2019 meldde zich bij mij een jongeman van 17, die mij wenste te interviewen over hoe het verder moet met de Europese eenwording en hoe het met Nederland zit in dat verband. Ik begreep al snel, dat hij er zelf naar tendeert om Nederland uit de Europese Unie te laten stappen. Ik weet niet of ik hem heb kunnen overtuigen van een alternatief scenario.

Het komt wel vaker voor, dat studenten zich bij mij melden voor een interview over het een of ander, maar dat een 17-jarige zich zo verregaand interesseert voor de geschiedenis en de actualiteit van de Europese integratie, dat is toch uitzonderlijk. Ik begrijp dat het ook op de school van Leon niet erg gangbaar is, al heeft hij dan vrienden met wie hij zijn interesse kan delen.

Wat het eigenlijk extra bijzonder maakt, is dat een jonge scepticus als Leon juist wel gefascineerd is door het thema: de wortels, de voortgang en de toekomst van de Europese eenwording. Je hebt van die jongelui, oudere jongeren ook, die zich heel eurofiel voordoen maar eigenlijk geen idee hebben waar ze het over hebben.

Nee, dan de scepticus, die kan gefascineerd zijn zonder gelovige te zijn. De scepticus weet waar hij het over heeft, bij de gelovige is het nog maar afwachten.

Ik wil niet verhelen dat ik wel iets in Leon herken. Zelf was ik nog iets jonger, toen ik een briefkaart aan de Europese Commissie stuurde – die hele Commissie bestond nog maar amper – met de vraag of ze me op de hoogte wilden houden. Ik beschrijf dat in mijn boek *Vervlogen visioenen*. Om een lang verhaal kort te houden: naarmate ik meer te weten kwam, kreeg ik meer twijfels.

Ook daarom wens ik Leon alle goeds met dit boekwerk!

– Syp Wynia,
Amsterdam

“Wat we hebben bewezen is dat de Britten te groot zijn om te pesten. Ik wil dat Brexit een debat op gang brengt in de rest van Europa. Wat willen we van Europa? Willen we een handelsvriendschap met wederkerige samenwerking? Al deze instellingen en al deze macht hebben we niet nodig bij de Commissie. We houden van Europa, we haten gewoon de EU, zo simpel is het.”

— NIGEL FARAGE

De laatste speech van Nigel Farage in het Europees Parlement voordat de Britten letterlijk opstapten: de Brexit was een feit.

Inleiding

Europees Verval

Voor je ligt het verhaal over het verval van de Europese Unie. Een verhaal over de vaak onbelichte nadelige kant van de Europese eenwording, over de drang naar het Europese federalisme, het gebrek aan realisme binnen de besluitvorming en de verloren visie wanneer het gaat om kosten.

Met dit boekwerk wil ik de eurosceptische kant van het Brusselse verhaal belichten, de Europese Unie is niet zo rooskleurig als de media ons doen geloven. Het Brusselse beeld zit vol met propaganda, belangenverstrengeling en grootheidswaanzin. Maar een tegenbeeld, dat wordt nooit geschetst. Waarom niet? Waar komt toch die angst van kritiek leveren vandaan?

De Europese Unie, we zijn er allemaal welbekend mee geworden de afgelopen jaren. Ik leef al mijn hele leven in het Europese integratieproject. In een periode van bijna 70 jaar transformeerde een kleinschalige organisatie als de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) naar een bureaucratisch monster, genaamd de Europese Unie (EU). Een monster zonder enige vorm van realisme, kostenefficiëntie en sympathie voor de soevereiniteit van de natiestaten.

Dat is het hedendaagse Brusselse feestje, een feestje waarbij iedereen met elkaar meepraat en de waanideeën in stand houdt door alles maar klakkeloos goed te praten. Vanuit het Europees Parlement is er maar weinig kritiek te vinden op de Europese Commissie, in diezelfde

Europese Commissie is er geen kritische blik te vinden op het eigen beleid dat gevoerd wordt.

Deze Brusselse waanideeën zijn tot diep in de Europese samenleving doorgesijpeld, bijvoorbeeld zelfs tijdens de opleiding van studenten. Op universiteiten wordt bij de opleiding Rechtsgeleerdheid een blok met Europees recht verplicht gesteld, een blok waarin een – door Brussel betaalde hoogleraar – uren komt orenen over de juridische successen die de Europese Unie geboekt heeft de afgelopen jaren.

De zogenaamde Jean Monnet-leerstoelen – door de EU betaalde hoogleraren – dragen bij aan de pro-Europese propaganda die vanuit Brussel aangestuurd wordt om de zich nog ontwikkelende studenten te indoctrineren.

Propaganda is niets wereldvreemds voor de Brusselse clique; al jarenlang worden zogenaamde objectieve onderzoeksinstellingen en media betaald om het EU-geluid op een positieve manier de maatschappij in te injecteren. Onderzoeksorganisatie Clingendael in Den Haag ontvangt bijvoorbeeld 600.000 euro aan EU-subsidies.

Daar is niets mis mee, zolang het maar tot binnen de Brusselse kringen beperkt blijft. Maar nee, Clingendael schrijft ook rapporten voor de Nederlandse overheid. De Nederlandse overheid laat dus door Brussels geld gefinancierde rapporten schrijven: wat nou, belangenverstrengeling? Het Nederlandse beleid dat door een zogenaamd onafhankelijk onderzoeksbureau ontwikkeld wordt is niets anders dan een door Brussel gefinancierd propagandadraaiboek.

Ik ben binnen de wereld van de politiek relatief gezien nog erg jong. Ik mag eigenlijk nog niet eens stemmen, maar toch heb ik wel gewoon een zelfontwikkelde mening. Velen leveren dezelfde kritiek op mijn werk en doen: “Je bent nog zo jong, je moet gewoon lekker met andere dingen bezig zijn dan politiek.”

Persoonlijk vraag ik me telkens af wat leeftijd nou te maken heeft met realistisch denken. Iedereen met een realistische en objectieve blik kan toch zien dat de Europese Unie in verval is geraakt de afgelopen jaren? Voor mij is na jaren van pro EU-propaganda de maat vol, het is tijd voor verandering.

De discussie over het Nederlandse lidmaatschap van de Europese Unie wordt al jaren niet meer gevoerd op basis van feiten. Nee, de discussie speelt zich af op basis van het gevoel van nooit meer oorlog en dreigementen dat alles kapot zal gaan zonder EU. Herinner je je de media na de uitslag van het Brexit referendum nog?

Het Verenigd Koninkrijk zou een puinhoop worden na de uittreding, zelfs het licht zou niet meer werken aan de andere kant van het Kanaal. Klinkklare onzin bleek achteraf natuurlijk, maar fouten toegeven, dat zullen ze nooit doen.

De euroscepsis kent geen kant van het politieke spectrum, links of rechts speelt geen rol in de discussie over het EU-lidmaatschap. Of je nou SP'er, FvD'er of een kritische VVD'er bent, de afschuw voor de Brusselse machtswellust komt van alle kanten. Het is dan ook belangrijk om geen specifiek politiek label te gaan hangen aan de Europese discussie.

Nexit-gedachten zijn niet extreemrechts, de kritiek op de EU bevindt zich bij de aanhangers van elke politieke partij in Nederland. De framing maakt de discussie kapot, niemand durft meer een mening in het openbaar te uiten zonder uitgemaakt te worden voor extreemrechts of fascist.

Het boekwerk dat voor je ligt is een uit de hand gelopen profielwerkstuk, een boekwerk waar meer uren in zitten dan ik ooit gepland had. Ik kwam met het ambitieuze idee om een boek te schrijven over de euroscepsis, iets wat mij sinds de Europese verkiezingen van 2019 interesseerde.

Ik kon er maar niet met mijn hoofd bij hoe het toch mogelijk was dat er mensen zijn die zonder enige vorm van objectiviteit alles maar willen overdragen aan een supranationale organisatie waarin de democratische inspraak gering is. Hoe kan je zo met je soevereiniteit omgaan?

Wie of wat wil ik nou overtuigen? De Nexit voorstanders? Nee, zij zijn toch al voor. Het doel is om de zwevende kiezer te overtuigen met het feit dat de Europese Unie wel degelijk vol met nadelen zit. En ja, de Europese Unie kent ook voordelen. Laten we er dan juist voor zorgen dat we in Nederland alleen nog gebruik gaan maken van die voorde-

len, terwijl we de nadelen juist reduceren, nu kan het nog voordat het te laat is.

In dit boekwerk neem ik je mee door het verval van de Europese Unie. De opbouw in de vorm van de Brusselse fundamenteën, de afbraak door het gebrek aan realisme en grootheidswaanzin in de richting van een Verenigde Staten van Europa. Dit is een boek waarin het eurosceptische geluid zegeviert, iets wat zich de afgelopen jaren maar weinig heeft voorgedaan in de journalistieke en literaire wereld.

Mijn doel is bereikt op het moment dat de discussie over het EU-lidmaatschap nu echt eens op de feiten gevoerd wordt. Of het dan voor of tegen een Nexit is, zolang er maar een echte discussie is, dan heb ik een groot deel van mijn droom bereikt.

Ik wens je veel leesplezier met dit boekwerk. Laat dit het startschot zijn voor het vrije denken rondom de Europese integratie, dat zou de maatschappelijke discussie alleen maar ten goede komen.

— Leon Baten
Krimpen aan den IJssel

EUROPA UNITA PER IL PROGRESSO E PER LA PACE

*"Finalmente le frontiere
in Europa vengano
abbassate e si abbia
una Comunità sola
e una libera circolazione
sia per le persone
sia per le cose
e soprattutto per il lavoro..."*

DE GASPERI

Roma, 25 marzo 1957

FIRMA DEI TRATTATI PER IL MERCATO COMUNE E PER L'EURATOM

De Brusselse fundamenten

“Europa zal niet in één keer of volgens één plan worden gemaakt. Het zal worden opgebouwd door middel van concrete prestaties die eerst de facto solidariteit creëren.”

— ROBERT SCHUMAN

In het jaar dat de euro werd ingevoerd, 2002, kwam ik ter wereld. Voor mij is de Europese Unie iets geworden dat zich al mijn hele leven afspeelt, ik weet niet beter. Voor mijn ouders geldt dit ook, zij groeiden op in een Europa dat zich tegen het communisme verzette in het oosten. Waar ik in tijden leef waarin de Europese Unie het instrument is van de Europese eenwording, was dat voor mijn ouders de Europese Economische Gemeenschap (EEG).

Verschiedende termen die uiteindelijk voor hetzelfde staan, een gezamenlijke Europese samenwerking. Gaan we nog verder terug in de tijd – de tijd van mijn grootouders – dan vinden we het begin van de Europese eenwording: de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.

De Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, afgekort de EGKS was een Europese organisatie die bedoeld was om de productie van kolen en staal te reguleren en onder gezag te plaatsen van een gemeenschappelijke Hoge Autoriteit. De EGKS is eigenlijk dus de eerste echte voorloper van de Europese Unie, een Europees verdrag en een verregaand Europees samenwerkingsverband tussen verschillende naties. Officieel heeft de EGKS bestaan van 1952 tot 2002; het verdrag was

namelijk voor 50 jaar getekend. De afgesproken kernpunten zijn vervolgens meegenomen in het verdrag van de Europese Unie, daardoor was het niet nodig om de EGKS in stand te houden.

De oprichtende lidstaten waren Nederland, West-Duitsland, België, Italië, Frankrijk en Luxemburg. Volgens het verhaal wilde men een herhaling van de Tweede Wereldoorlog voorkomen door de productie van kolen en staal van hogerhand te reguleren en te controleren. Hierdoor werd de kans kleiner dat een land snel ongemerkt wapens kon produceren, aangezien de gecontroleerde grondstoffen kolen en staal essentieel zijn voor de productie in de wapenindustrie.

Deze controle van hogerhand was vooral bedoeld voor Duitsland en Frankrijk, twee vijanden die elkaar al lange tijd niet vertrouwden. Het onderlinge wantrouwen tussen beide landen was sinds de Frans-Duitse oorlog tussen 1870 en 1871 niet meer weg te denken.

De Duitsers vernederden de Fransen in het paleis van Versailles. Nadat ze wonnen van de Fransen in de Frans-Duitse oorlog, lijfden ze Elzas-Lotharingen in als Duits grondgebied en in beide landen was de onderlinge haat zo groot geworden dat het er uiteindelijk toe leidde dat de Eerste Wereldoorlog uitbrak.

Tijdens de Frans-Duitse oorlog van 1870-1871 en tijdens beide wereldoorlogen zagen we een onderlinge wapenwedloop tussen Frankrijk en Duitsland, iets wat koste wat kost gestopt moest worden om nieuwe oorlogen in Europa te voorkomen.

Handelsbelemmeringen op kolen en staal werden afgeschaft, waaronder bijvoorbeeld de invoerrechten. Deze vrijstelling van de markt leidde tot een toename van de productie van kolen en staal, de lonen van de arbeiders en de onderlinge handel en verkeer.

Toch wordt er vaak iets over het hoofd gezien. De Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal is niet alleen maar opgericht om te zorgen dat de vrede binnen Europa gewaarborgd bleef, het was ook een instrument om tegen het communisme te vechten.

Een sterk en verenigd Europa zou nou eenmaal minder snel vatbaar zijn voor het communisme, daarom werd een verregaande Europese samenwerking ondersteund door het Marshallplan en werd er door

Amerika gepusht voor een verenigd Europa. Zonder de Amerikaanse invloed was er geen Europees samenwerkingsverband geweest. Het is dan ook oneerlijk om het alleen maar te presenteren onder het mom van nooit meer oorlog, dat is gewoon niet zo.

De EGKS was de eerste supranationale Europese instantie, naar het idee van Jean Monnet en Robert Schuman. Een supranationale organisatie is een organisatie die bevoegdheden heeft die boven de lidstaten staan. Sommige bevoegdheden worden overgedragen naar een geheel dat boven de nationale staten staat.

Grondlegger Jean Monnet pleitte voor een gemeenschappelijke markt waarop kolen en staal verhandeld werden, zonder het onderlinge streven naar een grotere machtspositie. Hierdoor zou er een gereguleerde en eerlijke markt zonder een concurrentiestrijd ontstaan, waardoor handeldrijven voor iedereen veel makkelijker zou zijn.

De Franse minister van Buitenlandse Zaken, Robert Schuman, kwam in 1950 met het Schumanplan. In zijn plan stond dat de West-Europese staten bevoegdheden over moesten dragen aan een overkoepelend Europees orgaan. Volgens Schuman was dit dan ook de enige manier om de Europese vrede te bewaren en de eeuwenlange strijd tussen Frankrijk en Duitsland te verkleinen door een gezamenlijke controle te creëren op het gebied van de productie van benodigde grondstoffen voor de wapenindustrie.

De snelle economische groei na de Tweede Wereldoorlog is deels te danken aan de EGKS, er werd weer handelgedreven en de afzet was groter dan ooit tevoren, het 'Wirtschaftswunder' van de jaren 50. Toch komt hier weer het Amerikaanse Marshallplan terug; door de financiële en materiële hulp van de Amerikanen kon de Europese economie weer herstellen.

Zonder de Amerikanen was dit nooit gelukt. De EGKS speelde een rol in de productie die nodig was om de vraag naar goederen te vervullen die ontstond door de Korea-oorlog.

De EGKS werd bestuurd vanuit de Hoge Autoriteit, deze organisatie is vergelijkbaar met de huidige Europese Commissie. Het aantal vertegenwoordigers per lidstaat in de Hoge Autoriteit werd verdeeld op

basis van de geografische grootte. De grootste geografische lidstaten van de EGKS – Italië, Duitsland en Frankrijk – kregen twee vertegenwoordigers, de kleinere Benelux-landen kregen elk één vertegenwoordiger. Het werkgebied waar controle op uitgeoefend mocht worden door de Hoge Autoriteit was alleen de productie van kolen en staal.

De overheden van de lidstaten werden vertegenwoordigd in de Raad van Ministers, de voorzitter van deze raad werd elke 3 maanden door de lidstaten gekozen. Binnen een periode van anderhalf jaar mocht elke lidstaat één keer de raad voorzitten, iedere lidstaat kwam dus in die periode van anderhalf jaar aan de beurt.

De Raad was alleen maar een adviserend orgaan binnen de EGKS, echter was er wel goedkeuring van de Raad nodig om politieke beslissingen te nemen over zaken die niet over kolen en staal gingen. Deze zaken werden door de Hoge Autoriteit uitgewerkt en voorgesteld, de Raad mocht niets wijzigen of zelf indienen en dus alleen maar goed- of afkeuren.

Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) in 1952

Toch ging er wat groeien binnen Europa, de drang naar een verdergaande samenwerking bleef maar toenemen. De Duitse schaamte over de Tweede Wereldoorlog werd steeds groter door de jaren heen, de Franse lust naar macht moest steeds maar verder bevredigd worden.

Een samenwerking op het gebied van kolen en staal was eigenlijk gewoon niet genoeg, er moest meer gebeuren. Zo begon de ontwikkeling voor het volgende hoofdstuk in de geschiedenis van de Europese samenwerking: de Europese Economische Gemeenschap.

De Europese Economische Gemeenschap, vaak ook wel afgekort tot de EEG is dus de voorganger van de huidige Europese Unie. De EEG is op 1 januari 1958 ontstaan door de ratificatie van het Verdrag van Rome. Door dit verdrag ontstond er een gemeenschappelijke markt waarin lidstaten met elkaar konden handelen zonder importtarieven en verschillende regels, een gemeenschappelijke markt waar zogenaamd iedereen van zou profiteren.

Er werd afgesproken dat het nodig was om de onderlinge handel te bevorderen, dat het nodig was om een steeds hechter verband tussen de Europese volkeren te creëren, dat de economische en sociale verschillen tussen de lidstaten verkleind moesten worden en dat de lidstaten hun krachten zouden moeten bundelen om de vrede en vrijheid op het continent Europa te handhaven.

Er ontstond een douane-unie met een gemeenschappelijk douanetarief, een gemeenschappelijk handelsbeleid en de afschaffing van quota tussen de zes ondertekenende landen. Deze factoren zorgden voor een snelle en efficiënte manier van handelen tussen de lidstaten. Zo ontstond er een sterk economisch blok ten opzichte van de wereld-economie.

Bij de oprichting van de EEG waren dezelfde zes landen betrokken als bij de oprichting van de EGKS: Nederland, België, West-Duitsland, Frankrijk, Italië en Luxemburg. Later zouden Denemarken, Ierland, het Verenigd Koninkrijk, Griekenland, Portugal en Spanje nog volgen. Zo ontstond er sinds 1958 een grote, gezamenlijke economische speler op de wereldmarkt, een economisch blok dat tot op de dag van vandaag tot de grootsten ter wereld hoort.

De uitvoerende en wetgevende macht van de EEG waren in handen van drie politieke instellingen: de Raad, het Parlement en de Commissie. De Raad vertegenwoordigde de regeringen van de deelnemende landen, het Parlement vertegenwoordigde de bevolking van de lidstaten en de Commissie vertegenwoordigde het Europese belang.

Dit is in de loop der jaren eigenlijk nooit veranderd en deze instellingen zijn later ook de drie belangrijkste instellingen van de Europese Unie geworden.

Het Europees Parlement had maar weinig macht in het tijdperk van de EEG, het Parlement had namelijk alleen maar een adviserende functie. Deze adviezen werden over het algemeen genegeerd door de Raad en de Commissie en waren dus eigenlijk niet van belang. Tot aan 1979 waren er geen rechtstreekse parlementsverkiezingen en had het Europese volk dus eigenlijk niets te vertellen in de EEG.

Het opkomstpercentage bij de eerste parlementsverkiezingen in 1979 lag rond de 61% op Europees niveau en 58% onder de Nederlandse bevolking. We zien in deze tijd ook de oprichting van de verschillende Europese fracties, waaronder ALDE en EVP, fracties waar tegenwoordig CDA, VVD en D66 nog steeds lid van zijn.

Qua kosten viel het allemaal nog mee, de begroting was dan ook nog erg simpel. Zo waren er maar vier uitgavenposten en twee inkomstenposten. Bij de uitgaven rekenden we toen het Europees Parlement, de Europese Raad, de Europese Commissie en het Europees Hof van Justitie. De inkomsten kwamen uit de bijdrage van lidstaten en andere ontvangsten.

In 1958 bedroeg het EEG-budget omgerekend 12,8 miljoen euro. In 2020 was het EU-budget 172,3 miljard euro. Deze stijging is het gevolg van een veel grotere samenwerking dan alleen op economisch gebied, namelijk ook op politiek gebied.

Je raadt het al, het was nog niet genoeg. Er werd al een mooi begin gemaakt met een gezamenlijk handelsbeleid, maar er moest meer komen, een samenwerking die alle vlakken van de samenleving zou beslaan.

De Europese Economische Gemeenschap (EEG) in 1958

Het was tijd voor fase 4 van het Schumanplan: het integreren van de sociale, culturele en politieke sectoren.

Zo zijn we aangekomen bij de supranationale organisatie waar ik mijn hele leven al in leef, de Europese Unie. De zo gewenste politieke unie, het moest en zou verder gaan dan alleen maar een economische samenwerking. Een unie waarin het niet meer draait om handel, maar waar klimaat en migratie de belangrijkste onderwerpen zijn geworden.

De huidige EU is niet helemaal hetzelfde als de EU bij de oprichting in 1992. Aanvankelijk was de EU namelijk nog gestructureerd door middel van drie pijlers: de Europese Gemeenschappen (EG), het Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid (GBVB) en de Politieële en Justitiële Samenwerking in Strafzaken (PJSS).

Dit systeem werd afgeschaft bij het Verdrag van Lissabon in 2009

met als doel om de EU overzichtelijker te maken, hierdoor ontstond de Europese Unie in haar huidige vorm.

Bij het Verdrag van Maastricht in 1992 werd besloten de beleidsterreinen te vergroten op het gebied van veiligheid, justitie, economie en buitenland. Naast de interne markt uit het tijdperk van de EEG werd er besloten dat het nodig was om een monetaire unie en het Verdrag van Schengen op te richten. Door het Schengenverdrag ontstond er vrij verkeer van goederen en personen tussen de ondertekenende lidstaten. Sinds 1993 ontstond er een interne markt met vrij verkeer van kapitaal, goederen, diensten en personen.

In 1999 werd er een begin gemaakt aan de gewenste monetaire unie, de euro werd het eindproduct van deze wens. Deze gemeenschappelijke munt zou een einde maken aan de verschillende valuta in Europa, waardoor er een nog grotere verbroedering zou ontstaan en het makkelijker zou worden om tussen de lidstaten te bewegen. Aan-

De Europese Unie (EU) in 1992

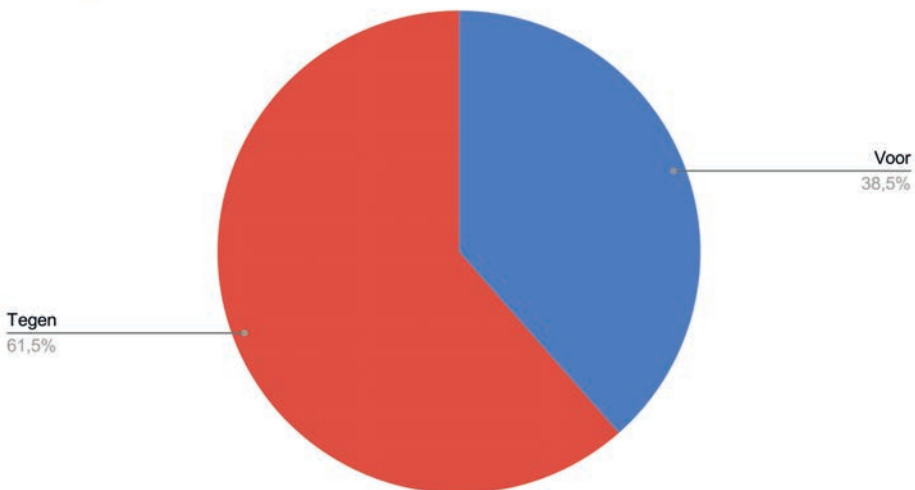
vankelijk werd de euro nog alleen digitaal gebruikt, maar vanaf 2002 ook in fysieke aanwezigheid door brief- en muntgeld. In 2019 zijn 18 EU-lidstaten lid van deze monetaire unie.

Bij de oprichting in 1992 bestond de EU uit 12 landen, in 2019 waren dat 28 landen, en in 2020, vanwege de Brexit waren dat 27 landen. Er zijn op het moment van schrijven vijf kandidaat-lidstaten: Noord-Macedonië, Montenegro, Servië, Turkije en Albanië. Deze potentiële landen moeten voldoen aan de criteria van Kopenhagen, onderdeel hiervan is het overnemen van het *acquis communautaire*.

Het *acquis communautaire* houdt in dat het land bereid is om te voldoen aan het Europees rechtssysteem, de Europese richtlijnen, vastgestelde verdragen en verordeningen.

In 2005 werd er in Nederland en Frankrijk een referendum gehouden over een Europese Grondwet. Deze grondwet werd in beide landen verworpen, daarom kwam de EU met een soortgelijk Verdrag van Lissabon in 2009. Door het Verdrag van Lissabon werd het voor lidstaten voor het eerst mogelijk om uit te treden door middel van artikel 50.

Uitslag referendum over de Europese Grondwet

Bestuurd wordt er vanuit drie verschillende instellingen: de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Europese Raad. Drie instellingen die al jaren hetzelfde zijn, de Europese Commissie bestaat zelfs al sinds de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.

Allereerst het Europees Parlement. Het Europees Parlement (EP) is de rechtstreeks gekozen volksvertegenwoordiging van de Europese Unie, en heeft een wetgevende taak binnen de EU. Het Europees Parlement bestaat uit 751 parlementsleden, verdeeld over de Europese lidstaten. Nederland heeft recht op 29 parlementszetels, Duitsland heeft de meeste zetels, 96 om precies te zijn.

Namens Nederland zijn er op moment van schrijven Europarlementariërs voor de volgende partijen gezeteld in het Europees Parlement: PvdA, VVD, CDA, Forum voor Democratie, GroenLinks, D66, ChristenUnie, SGP, Partij voor de Dieren en 50PLUS.

Het Europees Parlement is ontstaan ten tijde van de Europese Economische Gemeenschap in 1957 als één van de drie bestuursorganen. Het Parlement had echter maar weinig inspraak doordat het alleen een adviserend orgaan was; de Commissie negeerde dit advies veelal volledig.

De vergadering van het Europees Parlement vindt eens in de maand voor vier dagen plaats in Straatsburg, Frankrijk. Commissievergaderingen vinden plaats in Brussel, België. De verplaatsing van de Europarlementariërs tussen Brussel en Straatsburg heeft een totaal kostenplaatje van ongeveer 118 miljoen euro per jaar, een groot discussiepunt onder eurosceptici, zij vinden dat de verhuizing niet nodig is.

Tegenwoordig is het Europees Parlement één van de machtigste parlementen ter wereld en omvangt het grootste transnationale electoraat ter wereld, met 375 miljoen kiezers. 'Transnationale electoraat' wil zeggen dat er een parlement is dat beslist over verschillende natiestaten. Er is sprake van algemeen kiesrecht, de leden worden elke vijf jaar direct verkozen. De opkomst is veelal erg laag en neemt elke verkiezing verder af. In 1979 lag het opkomstpercentage nog op 63%, maar in 2019 op 41,9%, een enorme vermindering.

In totaal zijn er 751 zetels te verdelen over 28 lidstaten, het aantal per lidstaat is gebaseerd op de geografische grootte van een land. Zo zijn Duitsland en Frankrijk enorm vertegenwoordigd, terwijl Malta en Luxemburg maar een klein aandeel hebben. De parlementsleden zijn verdeeld over verschillende Europese fracties.

Een Europese fractie moet minimaal 25 zetels hebben, afkomstig uit minimaal een kwart van de lidstaten van de Europese Unie. Op moment van schrijven zijn er 7 fracties gezeteld in het Europees Parlement, waaronder de nieuwe eurosceptische fractie Identity and Democracy van Lega Nord-leider Matteo Salvini.

De 7 fracties zijn:

Europese Volkspartij (EVP)

De Europese Volkspartij is een centrumrechtse politieke fractie in het Europees Parlement. De fractie is opgericht in 1953, ten tijde van de EEG en werd meteen de grootste fractie.

In 2019 is de Europese Volkspartij met 187 zetels vertegenwoordigd in het Europees Parlement.

De belangrijkste standpunten zijn:

- Geloof in een Europa van de waarden: verenigd, open, anders en menselijker;

- Europa dat kansen en rijkdom schept op een gemeenschappelijke markt die in de gehele wereld concurrerend is en tegelijkertijd het welzijn van iedereen bevordert, niet alleen in Europa, maar ook in de rest van de wereld.
- De ontwikkeling van een doeltreffend buitenlands- en veiligheidsbeleid en voor het welslagen van de uitbreiding van de Europese Unie noodzakelijke institutionele hervormingen;

Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten

De Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten is een centrumlinkse sociaaldemocratische fractie in het Europees Parlement.

De fractie is in 2009 ontstaan door een fusie van de Partij van de Europese Sociaaldemocraten (PES) en de Italiaanse Democratische partij. Tegenwoordig is de S&D de tweede fractie in het Europees Parlement.

De fractie werkt aan verbetering van leef- en werkomstandigheden voor alle burgers, met gelijke kansen voor iedereen. Groei en het streven naar meer werkgelegenheid moeten centraal staan in het economische beleid. Een schoon milieu moet worden bevorderd door invoering van het principe 'de vervuiler betaalt'.

Andere belangrijke punten zijn: voedselveiligheid, een open, gezamenlijke markt voor alle lidstaten en internationale samenwerking bij de bestrijding van terrorisme.

Renew Europe (RENEW)

Renew Europe is een liberale fractie in het Europees Parlement en is de op twee na grootste fractie met 97 zetels. De fractie is op 2 juli 2019 opgericht.

De fractie is een voortzetting van de voormalige ALDE-fractie (VVD, D66), in combinatie met de Europese Democratische Partij, Renaissance en 2020 USR-PLUS.

Renew Europe zet zich in voor een gezamenlijke Europese politiek, waarin diversiteit, tolerantie, vrij ondernemerschap, solidariteit, persoonlijke vrijheid en zorg voor het milieu centraal staan.

Bovendien is Renew Europe voor een hervorming van de EU, om een transparantere, slagvaardigere en democratischere besluitvorming te ontwikkelen. De fractie is er vooral voor de burger en is over de hele Unie verspreid.

Groenen/Europese Vrije Alliantie

De Groenen/EVA-fractie is een samensmelting van De Groenen en de Europese Vrije Alliantie. De Groenen (GroenLinks) werken sinds 1999 samen met regionale groeperingen die zichzelf de Europese Vrije Alliantie noemen. De fractie heeft 67 zetels uit 16 lidstaten in het Europees Parlement, en is daarmee de vierde fractie qua aantal zetels.

De fractie streeft naar een Europese Unie waar zorg voor de leefomgeving en fundamentele mensenrechten centraal staan. De kernpunten zijn onder andere onderwijs, werkgelegenheid, cultuur, levenskwaliteit, gezondheid en veiligheid.

De Groenen/EVA staat eveneens voor decentralisatie, openbaarheid van besluitvorming en prioriteren van milieu, sociale en culturele waarden. Centraal staat dan ook de klimaatverandering en de energietransitie die in Europa plaats moet vinden.

Identity and Democracy (ID)

Identity and Democracy is een nationalistische en eurosceptische fractie in het Europees Parlement. De fractie is in juni 2019 opgericht als opvolger van Europe of Nations and Freedom (ENF). In het Europees Parlement heeft ID 76 zetels en is daarmee de vijfde politieke fractie.

Belangrijke leden zijn het Rassemblement National, Lega Nord en Alternative Für Deutschland. De Nederlandse PVV wist geen zetel te

veroveren tijdens de Europese Parlementsverkiezingen in 2019 en is dus niet aanwezig in de fractie. Na de Brexit zal de partij van Geert Wilders wel een zetel bemachtigen en zich bij de fractie aansluiten.

De kernpunten zijn het stoppen van illegale immigratie, het aanpakken van de Europese bureaucratie, het verbeteren van de veiligheid, het creëren van banen en een hogere economische groei.

Europese Conservatieven en Hervormers

De Europese Conservatieven en Hervormers (ECR) is een liberaal-conservatieve fractie in het Europees Parlement. De ECR heeft 61 zetels in het Europees Parlement en is daarmee de vijfde partij.

Namens Nederland zijn er vertegenwoordigers van Forum voor Democratie en de SGP aanwezig, andere belangrijke leden zijn de Nieuw-Vlaamse Alliantie, het Poolse Prawo i Sprawiedliwość (PiS) en de Italiaanse Fratelli d'Italia.

Het doel van de ECR is het hervormen van de Europese Unie, terug naar haar fundamenteën. De EEG wordt als voorbeeld gegeven, aangezien hier de nadruk lag op handel en niet op alle beleidsgebieden die de Europese Unie op dit moment bepaalt.

Belangrijk is de soevereiniteit van de natiestaten, de vrije handel, gereguleerde immigratie, een einde maken aan de bureaucratie en het respecteren en behouden van normen en waarden.

Europees Unitair Links/Noords Groen Links

Het Europees Unitair Links/Noords Groen Links (GUE/NGL) is een voornamelijk communistische fractie in het Europees Parlement. De fractie telt 39 leden uit 14 lidstaten waaronder de Nederlandse Partij voor de Dieren en is de kleinste fractie in het Europees Parlement. Er is ook geen partijorganisatie aanwezig.

Vanaf de oprichting van de Europese Unie in 1993 was het Europees Unitair Links al aanwezig in het Europees Parlement, aanvankelijk als

Verenigd Links Europa met leden uit Frankrijk, Griekenland en Portugal. Toen in 1995 partijen uit Scandinavië lid werden is besloten om een combinatie te maken van Noords Groen Links en het Verenigd Links Europa.

De fractie verzet zich tegen supranationalisme en het neoliberalisme in de Europese Unie, zet zich in voor gelijke rechten voor man en vrouw, sociale gelijkheid, tegen fascisme en tegen racisme.

De Europese Commissie is het uitvoerende orgaan van de Europese Unie. De Europese Commissie is verantwoordelijk voor het indienen van wetsvoorstellen, het beheren en handhaven van de EU-begroting, het handhaven van het Europees recht in samenwerking met het Hof van Justitie van de Europese Unie en het vertegenwoordigen van de Europese Unie op internationaal niveau.

De Europese Commissie vindt zijn beginselen ten tijde van de Europese Economische Gemeenschap (EEG). Toentertijd was de Europese Commissie al onderdeel van de machtsverdeling. Ten tijde van de EEG bestond de Commissie uit 9 leden, twee afgevaardigden per land van de grote lidstaten (Duitsland, Frankrijk en Italië) en één per land uit de kleinere lidstaten (Nederland, België en Luxemburg).

In het Verdrag van Rome van 1957 werd afgesproken dat de belangrijkste taken van de Commissie het creëren van een gemeenschappelijk landbouwbeleid en een interne markt waren.

Tegenwoordig bestaat de Europese Commissie uit 28 eurocommissarissen, één eurocommissaris uit elke lidstaat. De Europese Commissie is de enige Europese instelling met initiatiefrecht en het controleren van de naleving van de Europese regelgeving in de lidstaten. De Europese Commissie zetelt in Brussel, België in het Berlaymontgebouw.

De voorzitter van de Europese Commissie wordt om de vijf jaar na de parlementsverkiezingen gekozen door het Europees Parlement; de Europese Raad draagt na elke Europese Parlementsverkiezing een kandidaat-voorzitter voor.

Vervolgens legt de kandidaat-voorzitter een verklaring af voor het Parlement en bespreekt zijn of haar beleidslijnen, hierna stemt het Par-

lement over de benoeming van de kandidaat-voorzitter tot voorzitter. Er is een meerderheid nodig in het parlement om het voorzitterschap te behalen, waardoor er minimaal 376 Europarlementariërs in moeten stemmen met de beoogde kandidaat-voorzitter.

In 2019 werd Ursula von der Leyen de voorzitter van de Europese Commissie. De Nederlandse eurocommissaris werd Frans Timmermans, hij werd eveneens Eerste Vicevoorzitter.

De Europese Commissie voert 4 hoofdtaken uit:

- Het indienen van wetsvoorstellen in het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie.
- Het beheer van het communautair beleid onder toezicht van de Europese Rekenkamer.
- Het controleren van de naleving van het Gemeenschapsrecht, in combinatie met het Hof van Justitie van de Europese Unie.
- De belangrijkste woordvoerder zijn van de Europese Unie op internationaal gebied, met betrekking tot handels- en samenwerkingsovereenkomsten.

De Commissie verdedigt geen nationale belangen, maar de belangen van de Europese Unie als geheel. Er is een wekelijkse vergadering

op woensdag, waarbij de Europese Commissie stemt over beleidsbesluiten.

De Europese Raad is een bestuurlijke instelling van de Europese Unie die bestaat uit de regeringsleiders of gekozen staatshoofden van de 28 lidstaten, eveneens een voorzitter en de voorzitter van de Europese Commissie. De Europese Raad bestaat sinds 1961 en is bedoeld om bepaalde impulsen te geven voor ontwikkeling en de bepaling van de algemene politieke beleidslijnen en prioriteiten in de Europese Unie.

De Europese Raad komt minstens twee keer per halfjaar bijeen in het Europegebouw in Brussel. Deze ontmoeting wordt in de volksmond ook wel de Europese top of de EU-top genoemd. Namens Nederland is onze minister-president aanwezig, op moment van schrijven is dat Mark Rutte van de VVD.

De Europese Raad is opgericht in 1961, ten tijde van de Europese Gemeenschap (EG). Wat begon als informele bijeenkomsten tussen leiders van de lidstaten, resulteerde uiteindelijk in de huidige Europese Raad. De Franse president Charles de Gaulle kwam met het idee om een gezamenlijke bijeenkomst te organiseren onder Europese leiders, omdat hij de dominantie van de andere Europese instellingen te groot vond worden.

In 1974 koos de Franse president Valéry Giscard d'Estaing voor een formele setting en hij vond dat de Europese leiders op een meer regelmatige basis bijeen moesten komen. In 1987 werd de Europese Raad opgenomen in de Europese verdragen en kreeg hij een afgebakende rol in het Verdrag van Maastricht in 1992. Bij het Verdrag van Lissabon in 2009 werd de Europese Raad pas een officieel vastgelegde Europese instelling.

De taak van de Europese Raad is als volgt opgenomen in het Verdrag van Maastricht in artikel 15:

“De Europese Raad geeft de nodige impulsen voor de ontwikkeling van de Unie en bepaalt de algemene politieke beleidslijnen en prioriteiten. Hij oefent geen wetgevingstaak uit.”

De Europese Raad werd voor het Verdrag van Lissabon in 2009 gezien als het hoogste Europees orgaan, terwijl het toentertijd formeel nog helemaal geen officiële instelling was.

Het takenpakket van de Europese Raad bestaat uit het vaststellen van de politieke richting van de Europese Unie, het stimuleren van de Europese integratie, de verantwoordelijkheid nemen voor het externe optreden van de EU, het gemeenschappelijk Europese buitenland- en veiligheidsbeleid, evenals het recht op het houden van een Intergouvernementele Conferentie (IGC). Een IGC is een conferentie tussen de lidstaten over nieuwe Europese verdragen.

Het hoogtepunt van de Europese Raad was de Verklaring van Laken in 2001. Hierin werd beslist dat er een conventie moest komen die de Europese Grondwet moest opstellen, ook wel de Europese Conventie genoemd. Deze vond plaats in februari 2002 in Laken, België.

De Brusselse fundamenteën liggen in het verleden. Door de jaren heen is er een organisatie opgebouwd die steeds meer macht is gaan verzamelen. Van een kleine organisatie als de EGKS naar één van de grootste handelsblokken ter wereld en uiteindelijk de vorming van een politieke unie.

Mensen die blijven volhouden dat de Europese Unie nog maar een handelsunie is, moeten zich toch echt eens een keer in de ogen wrijven, we zijn al zoveel verder dan dat. Het Europa waar ik in geboren ben is niet meer hetzelfde als het Europa van tegenwoordig; het Europa van vandaag is niet meer hetzelfde als het Europa van morgen.

EU GENERATION NEXT

Recovery plan for Europe
Plan de relance pour l'Europe
Herstelplan voor Europa

ec.europa.eu

#NextGenerationEU | #StrongerTogether

Het Berlaymontgebouw in Brussel

Waanzin in het Berlaymontgebouw

“We hebben geen Europese Commissie nodig, we hebben geen Europees Hof nodig, we hebben geen EU-instellingen en al deze macht nodig. Ik kan je beloven dat we – in Ukip* en de Brexit-partij – van Europa houden, echter haten we gewoon de Europese Unie. Zo simpel is het.”

— NIGEL FARAGE

Bovenop de Brusselse fundamenten staat nabij metrohalte Schuman een imposant gebouw, het Berlaymontgebouw. Het Berlaymontgebouw ligt in de zogenaamde Europese wijk, een wijk in het oosten van Brussel waar alle EU-gerelateerde instellingen gevestigd zijn. Maar waarom benoem ik nou zo specifiek het Berlaymontgebouw?

Dat is makkelijk te verklaren, in het Berlaymontgebouw zetelt de Europese Commissie. Het uitvoerende orgaan van de Europese Unie, de club die verantwoordelijk is voor de beleidsmaking.

Maar er is iets gaande in het Berlaymontgebouw, er waait een wind van waanzin door de eindeloze gangen. Op de plek waar zich vroeger het klooster van Berlaymont bevond – met hoogstwaarschijnlijk conservatief gedachtegoed – staat op dit moment een Europees paleis waar het progressieve gedachtegoed zegeviert.

Op de 240.500 m² vloeroppervlakte wordt dagelijks het ene na het andere ridicule beleid ontwikkeld, de waanzin in het Berlaymontgebouw. De afgelopen jaren is het beleid steeds verder gefocust op federa-